

A DataTeam Procedure (DTP) elméleti keretének és gyakorlati alkalmazásának megismerése, adaptálási lehetőségeinek vizsgálata **- Szakmai beszámoló -**

A Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj pályázat keretében 3 hónapot tölthettem Hollandia egyik rangos egyetemén, a Twentei Egyetemen. A pályázati időszak értékét növeli, hogy a munkámat Prof. Dr. Kim Schildkamp, nemzetközileg elismert kutató, a DTP egyik ötletgazdája felügyelte. Emellett ő segítette elő a gördülékeny beilleszkedésemet, ami által az első hónapban szinte az összes olyan kutatóval sikerült megbeszélést folytatnom, aki érdemben hozzátett a DTP létrejöttéhez és tudományos megalapozásához (Ebbeler et al., 2016; Hubers et al., 2016; Schildkamp et al., 2018). Továbbá általa megismerhettem az intézet munkatársait és doktorandusz hallgatóit is. Ezek a személyes találkozások és szakmai egyeztetések rendkívül inspirálóak voltak 2 év COVID-19 miatti online lét után.

A 3 hónapos ösztöndíjas időszak keretbe foglalta a kutatást, ezért jelen beszámoló is a három hónap felosztását követi.

1. hónap: a DTP elméleti keretének megismerése

Az első hónapban folytatott szakmai egyeztetések a DTP elméleti keretének megismerésével zajlottak. Ekkor kezdtem el – a megbeszélések alapján – a kapcsolódó nagymennyiségű szakirodalom és disszertációk feldolgozását. Ha nem volt hozzáférésem az adott szakirodalomhoz / disszertációhoz, akkor annak elérését a kutató kollégák biztosították számomra. A megismert, releváns szakirodalom egy része segítette a disszertációm magasabb szintű megírását, hiszen a szakirodalmazás közben nem csak adatalapú megközelítés és a DTP jobb megértését tűztem ki célul, hanem a releváns forrásokat a disszertációmba is beépíttem. A felhasznált források között tudományos publikációk, az említett disszertációk és más szakmai anyagok is szerepeltek (pl. DataDrive képzési anyagok). Többek között mélyebb ismeretre tettem szert a tanárok adathasználatáról, a DTP elméleti háttéréről és hatásáról a pedagógiai munkára, a pedagógiai innovációkról és azok fenntarthatóságáról, az adatalapú pedagógiai beavatkozásokról és iskolafejlesztésről.

A DTP az adatalapú döntéshozatal pedagógiai megközelítésére épül, ami a tanulói adatok szisztematikus gyűjtése, elemzése, értelmezése, alkalmazása és a hatásának mérése a jobb tanulói eredmények érdekében (Dunn et al., 2013). A DTP során a tanárok együtt, munkacsoportként dolgoznak egy 8 lépéses eljárás keretén belül. Első lépésként meghatároznak, beazonosítanak egy problémát, majd adatokkal igazolják azt. Ezt követően megoldásokat keresnek a problémára, közös kiválasztják a számukra jónak ítélt megoldást és elkezdik alkalmazni azt (pl. az osztálytermi munkájuk során.). Végül megméri a megoldás hatását és értékeli a teljes folyamatot. Ezeket a lépéseket külön-külön és eltérő megközelítéssel is megvitattuk a kutatókkal és pedagógusokkal a szakmai megbeszélések során.

2. hónap: a DTP gyakorlati alkalmazásának megismerése

A második hónapban feldolgoztam a DTP könyvet, ami a szakirodalmi tudományos kutatások után a pedagógiai gyakorlat oldaláról mutatta be a DTP-t. Kb. a második hónap végére végeztem a szakirodalmi feldolgozással és disszertációk elolvasásával is. A

mindeközben kialakult kapcsolatoknak köszönhetően pedig volt lehetőségem arra, hogy meglátogassak egy helyi középiskolát. Az iskolalátogatás során betekintést nyerhettem a diákok mindennapjaiba, megismerhettem, hogy milyen felszereltséggel rendelkezik az intézmény, valamint megismerhettem az ott folyó pedagógiai munkát is. Ezt követően az iskolában alkalmazott DTP-vel kapcsolatban többszöri egyeztetéseket folytattam a kutatókkal és az iskolalátogatás során megismert tanárokkal. A tanárokkal való megbeszélések során többször párhuzamot tudtam vonni az ő szakmai nehézségeik és a magyarországi kollégáik nehézségei között. Ezek a megbeszélések megerősítettek abban, hogy a tanárok nagyon hasonló pedagógiai problémákkal küzdenek, függetlenül attól, hogy melyik országban dolgoznak és milyen nyelven beszélnek. Az egyeztetések alapján továbbá felmérhettem azt, hogy mik lehetnek az eljárás előnyei és hátrányai, valamint azt, hogy mik lehetnek a magyarországi adaptálásának a nehézségei. Az eljárás előnyei között tudhatjuk, hogy a célzott tevékenységek rendkívül jó erőforrás-gazdálkodó eszközként működnek, ami a hazai nagymértékű tanárhiány és a rendelkezésre álló tanári időhiány miatt hatékony eszközként tudna funkcionálni. Az adatokkal alátámasztott tevékenységek lehetőséget biztosítanak arra, hogy megmagyarázzanak pedagógiai jelenségeket, hogy feltételezések, hiedelmek helyett konkrétumokról egyeztethessenek. További előny, hogy a DTP alulról építkező megközelítést használ, tehát a tanárok a saját pedagógiai problémáikkal dolgozhatnak csapatban, ami az elköteleződést és a motiváció fenntartását is nagyban segíti. A hátránya pedig az, hogy az eljárás összes lépésén végig haladni akár egy tanév is szükséges. (Ennek fejében számos tévképzetet, nem valós problémát is felismernek időközben a pedagógusok.). További hátránya, hogy az adatalapú koncepció miatt kételkedve fogadják ezt a megközelítést és azt feltételezhetik, hogy komoly statisztikai módszerekkel és száraz adatokkal találkoznak. Holott, az adatok célja mindössze az, hogy segítsége, alátámassza egy-egy pedagógiai döntés meghozatalát. Az adaptálási nehézségek között első sorban a próbaméréshez szükséges hazai / nemzetközi források hiányát tártuk fel.

3. hónap: a DTP adaptálási lehetőségeinek megismerése, tanulmányírás

A harmadik hónapban betekintést nyerhettem a DTP egyéb munkaanyagaiba (kézikönyv, tárgyalási segédlet stb.), amik ismerete az esetleges adaptálási folyamatot könnyítheti meg. Ekkor szerettem volna megbeszéléseket folytatni a DTP jogtulajdonosával annak érdekében, hogy megtudjam, hogyan tudnám az eljárást jogilag megfelelő módon felhasználni. Sajnos a megbeszélést nem tudtuk megvalósítani. E hónap másik célja volt, hogy kitaláljuk milyen módon lehetne megfelelő források birtokába jutni, hogy magyar iskolákban próbaméréseket végezhessünk. Továbbá a harmadik hónapban kezdődött el a Kim Schildkamp-pel való közös tanulmányunk írása is tanulói adatumveltség témában. A tanulók adatumveltségének kérdése az adatokkal alátámasztott döntéshozatal témaköréhez kapcsolódik, ami a DTP elméleti forrása. Az adatumveltség mind iskolai-oktatási szempontból, mind a társadalmi szempontból fontos, hiszen a diákok mindennapjait körülvevő adatok-információk közötti eligazodás és annak készség szintű elsajátítása jelen századunk kiemelt kérdése. Egy ilyen jellegű tanulmány befejezésére 1-3 hónap nem elegendő, azonban a kutatási időszak lejártá után szeretnénk befejezni, majd egy rangos nemzetközi folyóiratba benyújtani a kéziratot. Reményeink szerint ez a hiánypótló kutatás számos későbbi kutatás alapja lehet, ami mind iskolai, mind társadalmi kontextusban használható lesz.

A harmadik hónap a kutatási időszak értékelésével zárult. Közösén áttekintettük az eredeti célokat, a 3 hónap alatt megvalósuló tevékenységeket és a kutatási időszak eredményeit is. E mellett – a közös tanulmányon túl – óvatos, ám pozitív kitekintést tettünk a jövőbeni közös munkát illetően.

Összefoglalás

Összességében egy rendkívül intenzív kutatási időszakon vagyok túl, ami elősegítette az egyéni- és szakmai fejlődésemet és növelte a disszertációm minőségét. A korábban leírtak alapján úgy gondolom, hogy a munkatervben leírt kutatást sikerült megvalósítanom a 3 hónap alatt. Az ösztöndíjas időszak során megismertem a tudományos eredményekkel igazolt *DataTeam Procedure* (DTP) elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását. Továbbá, elkezdtünk megírni egy hiánypótló tanulmányt, s feltártuk a DTP magyarországi adaptálási lehetőségeit, ami új távlatokat nyithat a magyar pedagógusok munkájában, a mérés-értékelési és az adatokkal alátámasztott kultúra fejlődésében.

A kutatás létrejöttéért ezúton szeretnék köszönetet mondani a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj finanszírozójának és kezelőjének!